

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Bestemmingsplan buitengebied Waterland en Marken 2013

Advies over reikwijdte en detailniveau
van het milieueffectrapport

25 april 2012 / rapportnummer 2645-42

1. Hoofdpunten voor het milieueffectrapport (MER)

De gemeente Waterland wil de bestemmingsplannen buitengebied voor Waterland en Marken herzien. Vanwege de nabijheid van Natura 2000-gebieden en omdat de bestemmingsplannen kaderstellend zijn voor m.e.r.-(beoordelings)plichtige activiteiten, wordt de plan-m.e.r.-procedure doorlopen.¹ Bevoegd gezag in deze procedure is de gemeenteraad van Waterland.

De volgende punten beschouwt de Commissie voor de milieueffectrapportage (verder: de Commissie)² als hoofdpunten voor het op te stellen MER. Dat wil zeggen dat voor het meewegen van het milieubelang in de besluitvorming het MER in ieder geval onderstaande informatie moet bevatten:

- een integrale visie op de gewenste ontwikkeling van het buitengebied, met duidelijk omschreven randvoorwaarden en ambities, die kan dienen als toetsingskader voor de beoordeling van de alternatieven;
- een onderbouwing van de totstandkoming van de alternatieven en van het voorkeursalternatief;
- een omschrijving en onderbouwing van de gehanteerde referentiesituatie;
- de maximaal mogelijke effecten van het voornemen op natuur — vooral door verstoring als gevolg van recreatie en door depositie van verzurende en vermestende stoffen — in de vorm van een Passende beoordeling die herkenbaar is opgenomen in het MER;
- de positieve of negatieve effecten van de plannen op de ruimtelijke kwaliteit, het landschap en de cultuurhistorische en archeologische waarden;
- een zelfstandig leesbare samenvatting, met voldoende onderbouwend kaartmateriaal³.

In de volgende hoofdstukken beschrijft de Commissie in meer detail welke informatie in het MER moet worden opgenomen. De Commissie bouwt voort op de Notitie reikwijdte en detailniveau (verder: notitie R&D).⁴

2. Beleidskader

De mogelijkheden in de bestemmingsplannen worden voor een belangrijk deel bepaald door regels en beleid van hogere overheden. Een voorbeeld van dergelijke kaderstellende regels is de provinciale ruimtelijke verordening bij de structuurvisie Noord-Holland 2040 (Prvs). Deze kaders zijn niet in de notitie R&D benoemd, maar in de algemene nota van uitgangspunten voor de actualisering de bestemmingsplannen en in de nota's voor de herziening van het

¹ Het MER moet twee bestemmingsplannen onderbouwen. Het is echter belangrijk dat de informatie in het MER zo wordt gestructureerd dat het een besluit over de afzonderlijke plannen kan onderbouwen. Dit is nodig omdat in de loop van het onderzoek mogelijk fricties worden geconstateerd met een of meer randvoorwaarden die aan de plannen worden gesteld. Het moet duidelijk zijn op welk plan die fricties zijn terug te voeren.

² Voor de samenstelling van de werkgroep van de Commissie m.e.r., haar werkwijze en verdere projectgegevens, zie bijlage 1 bij dit advies. Projectgegevens en bijbehorende stukken, voor zover digitaal beschikbaar, zijn ook te vinden via www.commissiemer.nl onder *adviezen*.

³ Voorzien van duidelijke schaal en legenda.

⁴ Volledige verwijzingen naar geraadpleegde documenten zijn opgenomen in bijlage 1 bij dit advies.

bestemmingsplan buitengebied Waterland 2013 en het bestemmingsplan Marken 2013. Uit het MER moet duidelijk zijn hoe landelijke en provinciale kaders zoals de Wet op de archeologische monumentenzorg (Wamz), het Besluit ruimtelijke ordening en de Prvs doorwerken in de lokale kaders. Geef verder ook aan welke randvoorwaarden door de provincie of de gemeente gesteld worden aan de uitbreiding van jachthavens.

Behandel in het MER naast het bovenlokale beleid ook duidelijk de gemeentelijke beleidsruimte en ambities. Beschrijf de visie van de gemeente op noodzakelijk geachte en wenselijke ontwikkelingen en op de (milieu-)grenzen waarbinnen deze ontwikkelingen zich dienen af te spelen. Doe dit in het licht van, bijvoorbeeld, de kwetsbare relatie in het buitengebied tussen natuur en landbouw. Deze visie kan bijvoorbeeld vertrekken vanuit een analyse van de problemen die zouden kunnen ontstaan als er geen beleid wordt ontwikkeld.

De eisen en randvoorwaarden die het gehele beleidskader stelt aan het voornemen, zijn belangrijk om:

- de keuze van de alternatieven te kunnen verantwoorden;
- te bepalen of beoogde ruimtelijke ontwikkelingen aan wettelijke kaders voldoen;
- te bepalen of de doelen en ambities die de gemeente heeft geformuleerd ook worden gerealiseerd.

3. Voorgenomen activiteit en alternatieven

3.1 Voorgenomen activiteit

Uit de notitie R&D en de informatie verkregen tijdens het bezoek van de werkgroep aan het plangebied⁵ blijkt dat de gemeente voornemens is om vooral verbreding en schaalvergroting van de landbouw en (watergebonden) recreatie mogelijk te maken. Het eindresultaat zijn kaderstellende bestemmingsplannen die randvoorwaarden zullen beschrijven voor de toekomstige planuitwerkingen.

Geef in het plan-MER op hoofdlijnen een overzicht van de ontwikkelingen die mogelijk worden gemaakt van de bestemmingsplannen. Bespreek welke planonderdelen wel en welke niet in het plan-MER worden onderzocht.⁶ De paragrafen 2.2 en 2.3 uit de notitie R&D vormen hiervoor een goed vertrekpunt.

Beschrijf in het plan-MER hoeveel ruimte⁷ (al dan niet door middel van een wijzigingsbevoegdheid) de bestemmingsplannen mogelijk maken voor onder meer:

⁵ De Commissie heeft het plangebied bezocht op 29 maart.

⁶ Het criterium voor het opnemen van een planonderdeel in het MER is niet de m.e.r.-(beoordelings)plicht maar de kans op aanzienlijke milieueffecten.

⁷ Ga naast ruimtebeslag ook in op andere aspecten die relevant zijn voor bijvoorbeeld milieu en landschap. Voor de uitbreiding van de jachthavens gaat het bijvoorbeeld om de verhouding land-water, de verhouding bebouwd-onbebouwd oppervlak, soorten voorzieningen en de bijbehorende milieucategorie en voor recreatievoorzieningen in het algemeen gaat het om bezoekersaantallen (zoals voor evenemententerrein Hemmeland) en effecten op het aantal verkeersbewegingen.

- grondgebonden melkveebedrijven en overige veehouderij;
- verbreding van de landbouw;
- mestverwerking en -bewerking;
- (verblijfs)recreatievoorzieningen, zoals:
 - uitbreiding van jachthavens;
 - recreatieve routes;
 - paardrijbakken;
 - kleinschalig kamperen ('vrijstellingscampings');
 - het evenemententerrein Hemmeland;
- natuurontwikkeling;
- woningbouw.

Doe dit voor beide plannen afzonderlijk, zodat eventueel ook over beide afzonderlijk besloten kan worden.¹ Breng de locaties in kaart waar de hiervoor genoemde functies beoogd worden. Geef in het plan-MER duidelijk aan wanneer en onder welke voorwaarden kan worden gebruik gemaakt van ontheffingen en de wijzigingsbevoegdheid. Geef verder ook aan, voor planonderdelen waarover al een besluit is genomen⁸:

- welke afweging heeft geleid tot de uiteindelijk gemaakte keuze;
- welke rol milieuarargumenten hebben gespeeld in die afweging.

Voor bestemmingsplannen buitengebied is het vaak lastig om te bepalen welke elementen tot het voornemen behoren en welke tot de referentiesituatie (zie §3.3 van dit advies). De Commissie hanteert als basisregel dat alles waarover (opnieuw) een besluit kan worden genomen, onderdeel is van het voornemen. Daarmee behoren de volgende elementen in de bestemmingsplannen tot de voorgenomen activiteit:

- alle nieuwe activiteiten en (her)bestemmingen die nog niet zijn vergund.
- (her)bestemmingen die wel zijn vergund, maar (nog) niet gerealiseerd, voor zover ze niet onder de autonome ontwikkeling vallen. Hieronder vallen dus niet benutte vergunningruimte, maar ook de gestopte bedrijven, waarvan de vergunning nog geldig is.
- 'illegale' situaties die worden gelegaliseerd.

Beschrijf de inhoud van andere (in ontwikkeling zijnde) plannen die van betekenis zijn voor de onderhanden bestemmingsplannen en geef aan welke plaats ze krijgen in het MER. Voorbeelden zijn het gemeentelijk waterplan en de dijkverzwarringsplannen Marken en Edam-Amsterdam.⁹

3.2 Alternatieven

De ruimte voor nieuwe ontwikkelingen binnen de bestemmingsplannen wordt naar verwachting voor een belangrijk deel begrensd door de aanwezige cultuurhistorische en landschappelijke waarden en door de aanwezigheid of nabijheid van beschermde natuurgebieden. De notitie R&D geeft aan dat in eerste instantie de gevolgen worden verkend van de maximale

⁸ Een voorbeeld zijn vastgestelde ontwikkelingen in de jachthavens.

⁹ Informatie over de m.e.r.-procedure voor deze plannen is te vinden op www.commissiemer.nl onder de projectnummers 2170 en 2180.

ontwikkelingen die de gemeente voor ogen heeft.¹⁰ Om de gevolgen van die plannen te kunnen toetsen moet de beschikbare milieugebruiksruimte (onderdeel van de visie van de gemeente, zie hoofdstuk 2) zijn vastgesteld. Belangrijk bij het bepalen van die ruimte zijn:

- vermestende en verzurende stoffen vanuit de veehouderij en eventueel de mestverwerking en -bewerking;
- de (verstoring)gevoeligheid van kwetsbare natuur;
- de huidige of gewenste landschappelijke en ruimtelijke kwaliteiten en de bestaande cultuurhistorische waarden;
- de ontwikkeling en spreiding in de recreatiedruk in het gebied.

Bij een overschrijding van beschikbare milieugebruiksruimte¹¹ moeten gewenste ontwikkelingen worden bijgesteld, rekening houdend met de samenhang¹² tussen en het relatief belang van de gestelde doelen. Uiteindelijk moet dit proces leiden tot een (haalbaar) voorkeursalternatief.

3.3 Referentiesituatie

De (milieueffecten van de) huidige situatie plus de autonome ontwikkeling vormen gezamenlijk de referentiesituatie voor het MER, waarmee het voornemen en de alternatieven vergeleken moeten worden.¹³ Het is belangrijk om een goed beeld te krijgen van de referentiesituatie: hierdoor wordt bepaald welke milieuruimte er nog is voor verdere ontwikkelingen. De Commissie adviseert om de gehanteerde referentiesituatie te onderbouwen en daarbij onderscheid te maken tussen huidige situatie en autonome ontwikkeling.

Huidige situatie

De huidige situatie is de feitelijke, bestaande situatie en omvat alle vergunde activiteiten die al zijn gerealiseerd.¹⁴ De daadwerkelijke situatie komt vaak niet overeen met de vergunde situatie. Zo is er bijvoorbeeld op agrarische bedrijven vaak sprake van significant minder dieren dan het aantal dat is vergund. De Commissie adviseert om dan de daadwerkelijke dierenaantallen zo goed mogelijk te benaderen door bijvoorbeeld eigen inventarisatiegegevens of recente CBS-cijfers te gebruiken.

Autonome ontwikkeling

De autonome ontwikkeling heeft betrekking op de toekomstige, zekere ontwikkelingen binnen en buiten het plangebied:

¹⁰ Uit de nota van uitgangspunten Waterland blijkt dat beoogde ontwikkelingen op een enkel punt verder gaan dan omschreven in de notitie R&D. Met name het verruimen van de mogelijkheden voor kleinschalig toeristisch kamperen van 10 naar 25 plaatsen kan in dit gebied grote consequenties hebben voor het landschap.

¹¹ Bijvoorbeeld door de grenzen die de aanwezig Natura 2000-gebieden stellen

¹² Een voorbeeld is de samenhang tussen verbreding en versterking van de landbouw, instandhouding van het veenweidelandschap en bescherming van weidevogels.

¹³ Let op: bij een passende beoordeling geldt dat de huidige situatie zonder autonome ontwikkeling als referentiesituatie moet worden genomen.

¹⁴ Eventuele "illegale" situaties, zoals agrarische bedrijven die een groter aantal dieren houden dan in de vergunning en het vigerende bestemmingsplan is opgenomen, behoren niet tot de huidige situatie; het bestuur kan immers kiezen om deze situatie met de bestemmingsplanwijziging te legaliseren, dan wel om handhavend op te treden.

- Het deel van de reeds bestemde en tevens vergunde ruimte dat met grote zekerheid op korte termijn wordt ingevuld of gesaneerd.¹⁵
- Activiteiten waarover nog geen (ontwerp)besluit is genomen horen in principe **niet** tot de autonome ontwikkeling. Uitzondering hierop zijn activiteiten waarvan de kans groot is dat deze in de nabije toekomst gerealiseerd worden.

In het geval van onzekerheden adviseert de Commissie om te werken met bandbreedtes en op basis van een gevoeligheidsanalyse aan te tonen in hoeverre de plannen realiseerbaar zijn. Beargumenteer waarom ontwikkelingen wel of niet zijn meegenomen en waarom ze gezien worden als huidige situatie, autonome ontwikkeling of onderdeel van het voornemen.

4. Bestaande milieusituatie en milieugevolgen

4.1 Algemeen

Beschrijf in het plan–MER niet alleen de m.e.r.–(beoordelings)plichtige activiteiten maar alle relevante ontwikkelingen met mogelijk aanzienlijke milieueffecten, die de nieuwe bestemmingsplannen maximaal mogelijk maken.⁶ Ook eventuele functiewijzigingen in het plangebied kunnen van belang zijn voor de bepaling van de milieugevolgen van het voornemen.¹⁶ Beschrijf in ieder geval de milieugevolgen van de activiteiten die de nieuwe bestemmingsplannen maximaal mogelijk maken, inclusief mogelijke ontheffingen, wijzigingsbevoegdheden en vrijstellingen (worst case scenario).

De omvang van het studiegebied wordt bepaald door de aard van de optredende milieugevolgen, en kan per milieuaspect verschillen. Beschrijf en motiveer per milieuaspect de omvang van het studiegebied. Breng bij de beschrijving van de milieugevolgen de effecten — waar relevant — ook cumulatief in beeld.

De effectbeschrijving moet een detailniveau hebben dat voldoende is voor de besluitvorming. Voor milieuaspecten waarvan de gevolgen naar verwachting ver onder de grenswaarden blijven, is een globale en kwalitatieve effectbeschrijving voldoende. Beschrijf bij (mogelijke) knelpunten (zoals bij de depositie van verzurende en vermestende stoffen en recreatiedruk op kwetsbare natuur) de effecten kwantitatief. Geef, waar nodig, relevante bandbreedtes, leemten in kennis en onzekerheden in de effectbeschrijving weer.

4.2 Natuur

Het MER moet duidelijk maken welke gevolgen de plannen kunnen hebben voor de natuur. De Commissie adviseert om ook niet beschermde natuurwaarden binnen het plangebied en de eventuele effecten van de plannen hierop in beeld te brengen en te waarderen. Geef van

¹⁵ Naast afwijkingsbesluiten in de omgevingsvergunningen kan ook sprake zijn van 'oude' projectbesluiten en wijzigingsplannen die in de afgelopen jaren zijn vastgesteld, maar nog niet gerealiseerd. Als ze binnenkort wel worden gerealiseerd zijn ze onderdeel van de autonome ontwikkeling.

¹⁶ Een voorbeeld is de omzetting van agrarische bedrijven naar kleinschalige bedrijfsfuncties of woonfuncties.

zowel de natuurwaarden binnen als buiten het plangebied de status aan. Voorbeelden zijn Natura 2000-gebieden (zoals IJperveld, Varkensland, Oostzanerveld en Twiske), Ecologische Hoofdstructuur en de Beschermden natuurmonumenten Waterland Aeën en Dieën en Waterland Varkensland¹⁷. De Commissie onderschrijft de vaststelling uit de notitie R&D dat verstoring en effecten door verzurende en vermestende emissies de belangrijkste natuureffecten zijn.

Gebiedsbescherming¹⁸: Natura 2000

In de notitie R&D is aangegeven dat een Passende beoordeling wordt opgesteld. Deze moet herkenbaar zijn opgenomen in het MER. Onderzoek in de Passende Beoordeling of de zekerheid kan worden verkregen dat de plannen de natuurlijke kenmerken niet aantasten. Uit de Natuurbeschermingswet 1998 volgt dat een plan alleen mag worden vastgesteld, als de zekerheid bestaat dat de natuurlijke kenmerken niet worden aangetast, of de zogenaamde ADC-toets¹⁹ met succes wordt doorlopen.

Geef op kaart aan waar de Natura 2000-gebieden 'IJperveld, Varkensland, Oostzanerveld & Twiske' en 'Wormer- en Jisperveld & Kalverpolder', waarvoor effecten op voorhand niet zijn uit te sluiten, liggen ten opzichte van het plangebied. Gebruik daarbij duidelijk en leesbaar kaartmateriaal. Geef voor deze gebieden:

- de instandhoudingsdoelstellingen²⁰ voor de verschillende soorten en habitats en of sprake is van een behoud- of verbeterdoelstelling;
- de ontwikkeling in oppervlakte en kwaliteit²¹ van habitattypen en leefgebieden voor soorten;
- de ontwikkeling in populatieomvang van soorten aan de hand van meerjarige trends;
- De gevoeligheid van soorten en habitats voor verstoring, vermessing en verzuring.

Maak ook de oorzaken van die ontwikkelingen en van de bestaande knelpunten inzichtelijk.

Verstoring

Maak inzichtelijk wat de gevolgen zijn van de ontwikkeling van de jachthavens voor de recreatiedruk op het Marker- en IJmeer, en waar en in welke mate dit leidt tot een wijziging in verstoring van vogels. Beschrijf ook mogelijke gevolgen van de uitbreiding van activiteiten

¹⁷ Zie hiervoor de gebiedendatabase van het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie www.synbiosys.alterra.nl/natura2000

¹⁸ Op de website <http://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/biodiversiteit/leefgebieden-beschermen> is uitgebreide informatie te vinden over de specifieke gebiedsbescherming

¹⁹ Dit houdt op grond van art. 19g en 19h van de Natuurbeschermingswet 1998 respectievelijk in:

- A: zijn er Alternatieve oplossingen voor een project of handeling? Inclusief locatiealternatieven.
- D: zijn er Dwingende redenen van groot openbaar belang waarom het project toch gerealiseerd moet worden?
- C: welke Compenserende maatregelen worden getroffen om te waarborgen dat de algehele samenhang van Natura 2000 bewaard blijft?

²⁰ Op dit moment lopen procedures om Natura 2000-gebieden (opnieuw) aan te wijzen. Hiervoor worden eerst ontwerp-aanwijzingsbesluiten genomen en vervolgens definitieve aanwijzingsbesluiten. In het MER kan uitgegaan worden van de concept-instandhoudingsdoelstellingen uit de ontwerp-aanwijzingsbesluiten. In de (concept)beheerplannen worden deze per gebied uitgewerkt in omvang, ruimte en tijd.

²¹ Zie voor een kenschets, definitie en kwaliteitseisen van habitattypen en de ecologische vereisten van soorten de profieldocumenten van LNV.

verbonden aan het evenemententerrein Hemmeland. Beschrijf zo concreet mogelijk de gebruikte gegevens (en gebruikte bronnen), zoals:

- uitvaarpercentages, vaarroutes en vaargedrag voor de actuele situatie en voor het type watersportuitbreiding dat wordt beoogd;
- de dosis-effectrelaties (zoals verstoringsafstanden) voor verstoringsgevoelige soorten zoals de krooneend.

Specificeer indien relevant naar seizoen, naar diepte en aard van het vaarwater en naar frequentie van uitwijken. Maak op basis hiervan inzichtelijk of toename van de waterrecreatie verenigbaar is met de nagestreefde natuurontwikkeling van het Marker- en IJmeer.

Maak daarnaast inzichtelijk wat de gevolgen zijn van de aanwezigheid van fiets- en wandelpaden in of langs Natura 2000-gebieden en Beschermdenatuurmonumenten aan de westrand van de gemeente.

Verzuring en vermesting

Beschrijf

- de kritische depositiewaarden van gevoelige habitattypen voor stikstof;
- de heersende achtergrondconcentratie van verzurende en vermestende stoffen;
- de deposities die optreden op de verschillende gebieden (en indien relevant de locaties van gevoelige habitattypen in de gebieden) als de maximale mogelijkheden van de planalternatieven zouden worden gebruikt;
- de gevolgen van de vermestende en verzurende deposities voor de natuur en de gevolgen die deze depositie heeft voor de instandhoudingsdoelstellingen.

Geef aan of er, in cumulatie met andere plannen of activiteiten buiten het plangebied, een (verdere) overschrijding ontstaat van de kritische depositiewaarden. Geef aan op welke locaties sprake is van een toename en op welke van een afname in vergelijking met de huidige situatie.¹³ Daarmee kan worden afgewogen of een zonering van activiteiten in nabijheid van natuurgebieden gewenst is.

Geef aan welke emissie- en depositiebeperkende maatregelen genomen kunnen worden en hoe de plannen zich verhouden tot de (in ontwikkeling zijnde) beheerplannen voor de Natura 2000-gebieden.

Gebiedsbescherming: provinciale ecologische hoofdstructuur (PEHS)

Bepaal, zoals aangegeven in de notitie R&D, voor de (P)EHS wat de 'wezenlijke kenmerken en waarden' zijn. Onderzoek welke gevolgen het initiatief op deze actuele en potentiële kenmerken en waarden heeft. Voor de EHS geldt volgens de Nota Ruimte een 'nee-tenzij' regime. Geef aan hoe het 'nee-tenzij' regime provinciaal is uitgewerkt in een toetsingskader. Beschrijf bij eventuele gevolgen welke mitigerende maatregelen genomen kunnen worden.

Soortenbescherming²²

Beschrijf in een quickscan welke door de Flora- en faunawet beschermde soorten te verwachten zijn in het studiegebied, waar zij voorkomen en welk beschermingsregime voor deze soorten geldt.^{23,24} Ga in op de mogelijke gevolgen van het voornemen voor de beschermde soorten en bepaal of verbodsbepalingen overtreden kunnen worden, zoals het verbod op het verstoren van een vaste rust- of verblijfplaats.²⁵ Geef indien verbodsbepalingen overtreden kunnen worden aan welke invloed dit heeft op de staat van instandhouding van de betreffende soort. Beschrijf mitigerende en/of compenserende maatregelen die eventuele aantasting kunnen beperken of voorkomen.

4.3 Landschap en cultuurhistorie (waaronder archeologie)

Beschrijf de aanwezige landschappelijke, cultuurhistorische en archeologische elementen en structuren. De Commissie adviseert inzicht te geven in de ligging van elementen en structuren met behulp van kaartmateriaal. Geef de betekenis aan van deze elementen en structuren op lokale, regionale en nationale schaal.

Ga daarbij niet alleen in op de afzonderlijke cultuurhistorische en landschappelijke waarden, maar ook op de samenhang tussen deze waarden binnen het plangebied. Bespreek de mogelijke (positieve en negatieve) gevolgen van de plannen voor deze waarden en voor de samenhang. Ga daarbij specifiek in op mogelijke gevolgen voor de kernkwaliteiten van Nationaal Landschap Laag-Holland en op mogelijke gevolgen voor het functioneren van de Rijksbufferzone. Maak daarnaast inzichtelijk hoe nieuwe ontwikkelingen in het buitengebied kunnen aansluiten bij het landschaps- en dorps-DNA zoals dat in de Structuurvisie Noord-Holland 2040 is gedefinieerd. Geef aan waar en hoe negatieve effecten op deze waarden via de bestemmingsplannen kunnen worden voorkomen of beperkt. Dit kan bijvoorbeeld door regels voor de inpassing van nieuwe gebouwen om de beleving van het landschap te verbeteren en de kwaliteit te verhogen. Ga daarbij in op:

- de negatieve effecten op de bestaande landschappen (en hoe deze effecten zijn te mitigeren)²⁶;
- de kansen om landschapskwaliteiten te verhogen of nieuwe toe te voegen²⁷.

Daarnaast kan het van belang zijn dat landschapseffecten en wijze van inpassing van nieuwe bebouwing op een inzichtelijke wijze gevisualiseerd worden. Breng hierbij ook de mogelijke

²² Op de website <http://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/biodiversiteit/planten-en-dieren-beschermen> is uitgebreide informatie te vinden over soortenbescherming, waaronder de systematiek van de Flora- en faunawet en de vereisten voor het verkrijgen van ontheffingen voor verboden handelingen.

²³ Op grond van de Flora- en faunawet en de daarop gebaseerde algemene maatregelen van bestuur en ministeriële regelingen bestaan er vier verschillende beschermingsregimes. Welk regime van toepassing is, is afhankelijk van de groep waartoe de soort behoort. Er wordt onderscheid gemaakt tussen de volgende categorieën: tabel 1 (algemene soorten), tabel 2 (overige soorten), tabel 3 (Bijlage IV Habitatrictlijn- / bijlage 1 AMvB-soorten) en vogels. Houd er rekening mee dat de nesten van vijftien vogelsoorten (met name roofvogels en uilen) jaarrond beschermd zijn waardoor een ontheffingsverplichting aan de orde kan zijn.

²⁴ Bij de inventarisatie van de beschermde soorten kan onder andere gebruik worden gemaakt van gegevens van het Natuurloket: www.natuurloket.nl en protocollen van de Gegevensautoriteit Natuur: www.gegevensautoriteitnatuur.nl.

²⁵ De verbodsbepalingen zijn opgenomen in art. 8 (planten) en 9 – 12 (dieren) van de Flora- en faunawet.

²⁶ Aandachtspunten bij de bepaling van effecten zijn bijvoorbeeld omvang, hoogte, geleding en oriëntatie van gebouwen. Mogelijke maatregelen zijn passend gebruik van landschapselementen als bosjes en singels om nieuwe bebouwing in te passen.

²⁷ Waar nodig kan een beeldkwaliteitplan behulpzaam zijn bij het verbeelden van mogelijke verbetering en het formuleren van randvoorwaarden waaraan moet worden voldaan.

gevolgen in kaart van de verruimde mogelijkheden voor kleinschalig kamperen en kleinschalige verblijfsrecreatie.

4.4 Leefomgeving

4.4.1 Verkeer

Beschrijf de mogelijke gevolgen van ontwikkelingen die leiden tot meer verkeer — zoals woningbouw, uitbreiding van de jachthavens, verruimen van de mogelijkheden voor kleinschalig kamperen en kleinschalige verblijfsaccommodaties en van het gebruik van het evenemententerrein — voor het aantal verkeersbewegingen en de verkeersveiligheid op smalle buitenwegen.

4.4.2 Luchtkwaliteit

Geef in het MER aan wat de effecten op de luchtkwaliteit kunnen zijn als het voornemen of de alternatieven worden uitgevoerd. Gezien de activiteiten die het bestemmingplan mogelijk maakt, moet hierbij in ieder geval aandacht worden besteed aan de concentraties fijn stof (PM₁₀ en PM_{2,5}) en NO₂. Geef aan of op verblijfslocaties in het plangebied een overschrijding van de grenswaarden kan optreden. Indien die kans reëel is (of als er al overschrijdingen zijn), dan is voor die locaties een nadere, kwantitatieve analyse aan te bevelen.

Eenvoudige berekeningen of kwalitatieve informatie volstaan wanneer hiermee keuzes tussen alternatieven en conclusies voldoende onderbouwd kunnen worden. Als er mogelijk knelpunten zijn of ontstaan of als er belangrijke concentratiewijzigingen²⁸ optreden, kan gebruik worden gemaakt van berekeningen die voldoen aan de Regeling Beoordeling Luchtkwaliteit 2007. Presenteer de resultaten van de berekeningen dan in de vorm van contourenkaarten en geef per contour de hoeveelheid en ligging aan van woningen en andere gevoelige objecten en groepen.

4.4.3 Geluid

Beschrijf de geluidhinder in de huidige situatie, in relatie tot de geldende richt- en grenswaarden, en geef aan of en waar zich op dit ogenblik knelpunten voordoen. Beschrijf voor het evenemententerrein Hemmeland aan de hand van de gebruiksmogelijkheden die in het bestemmingsplan worden toegestaan, de aard, de omvang en de frequentie in de geluidhinder en de wijze waarop geluid afkomstig van dit terrein wordt ingepast en beheerst.

²⁸ Richtinggevend hierbij is het Besluit niet in betekende mate bijdragen (Stb. 440, 2007).

4.4.4 Geur

Beschrijf de geurhinder in de huidige situatie en geef aan of en waar zich knelpunten voordoen.

4.5 Bodem en water

Geef in het MER aan welke gebieden bekend zijn als bodembeschermingsgebied, grondwaterbeschermingsgebied, hydrologisch aandachtsgebied en verdroogd gebied en welke gevolgen de status van deze gebieden heeft voor de planonderdelen en vice versa. Beschrijf in het MER de mogelijke effecten van alle relevante activiteiten op de bodemkwaliteit, geomorfologie, oppervlaktewater (kwantiteit en kwaliteit) en grondwater (kwantiteit en kwaliteit). Geef aan hoe afstemming met de waterbeheerder heeft plaatsgevonden. Geef aan in hoeverre de bestemmingsplannen gevolgen kunnen hebben voor in het gemeentelijk Waterplan te maken beleidskeuzes.

5. Overige aspecten

Voor de onderdelen 'vergelijking van alternatieven', 'leemten in kennis' en 'samenvatting van het MER' heeft de Commissie geen aanbevelingen naast de wettelijke voorschriften.

5.1 Monitoring en evaluatie

Een goede monitoring van de milieugebruiksruimte en de effecten van ontwikkelingen en maatregelen daarop is belangrijk om te kunnen beoordelen of activiteiten binnen de milieugebruiksruimte blijven en de ambities van de plannen gehaald worden.

Belangrijk is daarnaast een evaluatiemoment af te spreken waarbij de ontwikkelingen in het gebied worden afgezet tegen de nagestreefde ontwikkeling. Daarbij past een plan van aanpak voor als het streefdoel niet wordt gerealiseerd. Dit maakt tijdige bijsturing mogelijk.

Beschrijf in het MER hoe de gemeente invulling gaat geven aan de monitoring en evaluatie.

5.2 Kaart- en ander beeldmateriaal

Gebruik in het MER recent kaartmateriaal (met legenda), dat de teksten inzichtelijk maakt en verduidelijkt. Neem in ieder geval kaarten op met daarop:

- de ligging en omvang van de bestaande bedrijven, in het bijzonder de recreatie- en veehouderijbedrijven in het buitengebied;
- de ligging van Natura 2000-gebieden en andere (zeer) kwetsbare natuur in de nabijheid van het plangebied;
- de situering en status van landschappelijk en cultuurhistorisch waardevolle gebieden en elementen.

Neem in ieder geval één kaart op met daarop aangegeven alle gebruikte topografische aanduidingen en relevante deelgebieden.

BIJLAGE 1: Projectgegevens reikwijdte en detailniveau MER

Initiatiefnemer: college van burgemeester en wethouders van de gemeente Waterland

Bevoegd gezag: gemeenteraad van de gemeente Waterland

Besluit: wijzigen van het bestemmingsplan buitengebied

Categorie Besluit m.e.r.: plan-m.e.r. vanwege passende beoordeling en (mogelijke) kaderstelling voor categorieën D10 en D14

Activiteit: de gemeente Waterland herzielt haar bestemmingsplan buitengebied

Procedurele gegevens:

aankondiging start procedure in Gemeenteblad Waterland van 8 maart 2012

terinzagelegging notitie reikwijdte en detailniveau: 9 maart t/m 19 april 2012

adviesaanvraag bij de Commissie m.e.r.: 5 maart 2012

advies reikwijdte en detailniveau uitgebracht: 25 april 2012

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen bestaande uit enkele deskundigen, een voorzitter en een werkgroepsecretaris. Bij dit project bestaat de werkgroep uit:

Ir. J.J. Bakker

Dr. J. Lembrechts (secretaris)

W. Foppen

Prof.dr.ir. R. Rabbinge (voorzitter)

R. Vrolijk

Werkwijze Commissie bij advies reikwijdte en detailniveau:

In dit advies geeft de Commissie aan welke onderwerpen naar haar mening behandeld dienen te worden in het MER en met welke diepgang. De Commissie heeft de hierna genoemde informatie van het bevoegde gezag ontvangen. Deze informatie vormt het uitgangspunt van haar advies. Om zich goed op de hoogte te stellen van de situatie heeft de Commissie een locatiebezoek afgelegd. Zie voor meer informatie over de werkwijze van de Commissie www.commissiemer.nl op de pagina *Commissie m.e.r.*

Betrokken documenten:

De Commissie heeft de volgende documenten betrokken bij haar advies:

- Notitie reikwijdte en detailniveau planMER Bestemmingsplan Buitengebied Waterland 2013 en Bestemmingsplan Marken 2013. Buro Vijn & Gemeente Waterland, Doc.nr. 11.121.16, 28 februari 2012
- Algemene Nota van Uitgangspunten project actualiseringslag bestemmingsplannen gemeente Waterland. Buro Vijn, Doc.nr. 10.121.18, 18 juli 2011
- Nota van Uitgangspunten Bestemmingsplan Buitengebied 2013. Buro Vijn & Gemeente Waterland, 20 december 2011
- Nota van Uitgangspunten Bestemmingsplan Marken 2013. Buro Vijn & Gemeente Waterland, 7 februari 2012

De Commissie heeft geen zienswijzen of adviezen via bevoegd gezag ontvangen omdat in deze fase geen mogelijkheid is geboden tot het geven van zienswijzen.

**Advies over reikwijdte en detailniveau van het
milieueffectrapport Bestemmingsplan buitengebied
Waterland en Marken 2013**

ISBN: 978-90-421-3550-5

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Arthur van Schendelstraat 800 Utrecht

T 030 - 234 76 66

F 030 - 233 12 95

E mer@eia.nl

w www.commissiemer.nl

